

DON BOSCO VYPRÁVÍ

VŽDYCKY JSEM POTŘEBOVAL VŠECHNY

Narodil jsem se chudý, a přesto máma rukama prošly spousty peněz, ke kterým jsem nikdy nepřilnul. Být chudý pro mě znamenalo být svobodný tou pravou svobodou, které nás náš Pán naučil svým příkladem i slovy. Svobodný, ničím nespoutaný! I když jsem byl chudý, stýkal jsem se s mnoha bohatými lidmi. Měl jsem jasnou představu, která ne vždy byla pochopena, ba naopak vyvolávala smršť únavných a dusivých kritik. Často jsem říkal a opakoval: *“Charitu nedělají bohatí, kteří na to mají, ale my děláme charitu jim, když jim umožníme udělat něco dobrého.”* To je přece jasné... Byl jsem přesvědčený o tom, že *“pánům se nikdo neodváží říct pravdu.”* Pamatuji si, jak jsem jednou napsal dopis, který – ač byl krátký – dokázal mnohokrát narušit spánek jednomu bohatému bankéřovi: *“Vy rozhodně musíte spasit svou duši, musíte dát chudým všechen svůj nadbytek: prosím Boha, aby vám dal tuto nesmírnou milost.”*

Napsal jsem tisíce dopisů; většina z nich byly žádosti o příspěvek od veřejné správy nebo od dobrodinců. Ve všech ovšem bylo nějaké “děkuji”, slůvko upřímné vděčnosti. To jsem se naučil od své maminky! Prohlašoval jsem: *“Není možné, aby ten, kdo umí být vděčný, neměl i jiné ctnosti.”* Můj život byl neustálé žádání a děkování.

I když jsem neznal a tedy ani nepoužíval slovo “marketing”, používal jsem tuto techniku, a jak! Říkal jsem: *“Žijeme v době, kdy je potřeba jednat. Svět se stal materialistickým, a proto je potřeba pracovat a zviditelňovat dobro, které děláme.”* Prostředky, které jsem dostával, ať už skromné nebo štědré, jsem nenechával plesnivět v šuplíku; dárci rádi viděli, k čemu jejich podpora přispěla. A to je také motivovalo... dávat dál!

Poděkování jsem vždy považoval za přísnou povinnost. Tak jsem žil a to jsem také učil ve své každodenní pedagogice. Klukům jsem často opakoval: *“Pro nevděčné lidi mám jen soucit, protože jsou nešťastní.”* Nevděčnost pro mě byla jednou z nejhorších forem slepoty, protože nám bránila radovat se z darů, z laskavých činů, ze znamení otcovské dobroty Boha. A tady vyplouvaly na povrch katecheze Matky Markéty, která nás učila vnímat, jak se Bůh projevuje v radostných i neradostných událostech života: a ona vždy dokázala najít dostatečný důvod k vděčnosti. Vděčnost je paměť srdce, protože jedině srdce si dokáže pamatovat. Kdo děkuje, nese v srdci Boží lásku a to mu dává radost. My jsme tím, co si pamatujeme! Moji kluci dýchali toto klima. Toto vnitřní dojetí jsem zakusil jednoho večera, byl to předvečer mého svátku. Uslyšel jsem zaklepaní na dveře a do mé kanceláře vešli Felice Reviglio a Carlo Gastini, aby mi poblahopřáli. Potom mi darovali dvě malá stříbrná srdíčka jako symbol vděčnosti. Zůstal jsem beze slov. Tento jejich čin mi ukazoval, že jsem

se vydal na správnou cestu, protože ti kluci pochopili požehnaného a nádherného ducha rodiny, na kterém mi tolik záleželo. Nevím, jak dlouho jsem tak zůstal hledět na ta dvě srdíčka a oči se mi plnily slzami!

Roky, které jsem prožil v Chieri, nejprve jako student a potom jako seminarista (10 nádherných let!), byly také roky odřikání a někdy i hladu. Talíř polévky, který mi pan Pianta dával za různou práci v jeho baru, nestačil k tomu, aby zahnal hlad statného osmnáctiletého kluka. Giuseppe Blanchard mi pomáhal, jak jen mohl. Jeho matka prodávala na trhu ovoce; často mi donesla nějaká jablka, kaštiny a jiné ovoce. Činy, které vyjdou vstříc prázdnému žaludku, se těžko zapomínají. A tak jsem se po mnoha letech znovu ocitl v Chieri. Bylo poledne. Mluvil jsem zrovna s nějakými kněžími, kteří se mnou byli v semináři, když jsem zahlédl někoho, na koho jsem nemohl zapomenout: přítele Blancharda. Představil jsem ho svým kolegům kněžím jako svého významného dobrodince. A vyprávěl jsem jim o tom, jak jsem dostával ovoce.

Pak jsem ho pozval, aby mě navštívil ve Valdoku. To se stalo v roce 1876. Za dalších deset let se mému příteli opravdu podařilo dodržet slovo. Nebyl jsem na tom zdravotně dobře. Na vrátnici mu dělali problémy a stejně tak před mým pokojem. *“Alespoň mu prosím řekněte, že Blanchard ho přišel navštívit.”* Já jsem ale poznal jeho hlas a nechal jsem ho vejít. Dlouho jsme si povídali. Když byl čas oběda, omluvil jsem se, že nemohu jít dolů do jídelny, ale řekl jsem sekretářovi: *“Tohoto mého přítele doprovod’ na oběd a posad’ ho v jídelně představených na moje místo.”* A tak tento starý neohrabaný pán seděl toho dne mezi těmi, kdo řídili mladou salesiánskou kongregaci. To bylo to nejmenší, co jsem mohl po 50 letech udělat, abych mu řekl “děkuji”...